

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

XI. évfolyám.

FIUME, csütörtök 1914. május 21.

113. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3, I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 4 00.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy óra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér

A kivándorlás kérdéséhez.

Az új magyar—amerikai vonal megteremtésére irányuló tárgyalások mintha a kormányzat egész kivándorlási politikáját kimerítenék, nagy erővel folynak, de szám-bavehető eredményről eddig nem szerezhettünk tudomást. Jó volna, ha nem építenének valami sokat az új magyar vonalra, mert hisz ez a legjobb megoldás esetén sem érinti a kivándorlási probléma lényegét és egy-két olyan intézkedésre és berendezésre is gondolnának, amely külföldön elég jól bevált. Nem gondolunk most nagyszabású gazdasági politikára, mely munkaalkalom megteremtésével tartja itthon a munkaerő javát, csak afféle surrogatum lebeg a szemünk előtt, mely a kivándorlási mozgalom mesterséges növelésével szemben jó ellen-szernek bizonyult.

Hogy képet alkothassunk magunknak arról, hogy külföldön milyen eszközökkel küzdenek a kivándorlás ellen, idézzük az Evangelische Hauptverein für Deutsche Ansiedler und Auswanderer sok ezer példányban kiadott kiáltványát:

„Német kivándorló! El akarod hagyni hazádat és barátaidat, hogy távol, idegen országokban új otthont keress magadnak. Sokat akarsz elhagyni és még több, amit kockáztatasz. Bármilyen is kivándorlá-

sodnak oka, hadd kérdezzünk téled egyet-mást, mielőtt az összes hidakat fölégetned magad mögött:

1. Van-e arról tudomásod, hogy száz-ezernyi hontársadat önző és lelkiismeretlen lélekkufárok csábítottak már idegen országokba, ahol nyomorultul elpusztultak?

2. Tudod-e, hogy a föld legtöbb részén nehéz fizikai munkát már a klimatikus viszonyokkal fogva sem teljesíthetsz és hogy emellett a munka- és kereseti viszonyok épen külföldön igen kedvezőtlenek, ezenfelül még a megélhetési viszonyok is súlyosabbak?

3. Olyan helyre igyekezel-e, ahol a szűk ség napjaiban honfitársaidra találsz, akiknél támaszra számíthatsz?

4. Van-e valami biztosítékod arra nézve, hogy az, aki kivándorlásra készlet, olyan megbízható ember, aki nem élt vissza helyzetteddel?

5. Tudod-e, hogy jelenleg rendkívül kedvező alkalom kínálkozik Németországban is, hogy honi földön, saját hazádban, főleg mezőgazdasági téren találj keresetet?

6. Hogy épen úgy a velünk szövetséges Ausztriában és Magyarországon is ez idő szerint sokat tesznek a német telepések érdekében? stb. stb.“

Nem lehet kétség, hogy az ilyen felszólítás bizonyos kivándorlási ügynökök eget-földet ígérő brosúráival és mézes-mázos episztoláival szemben megfontolásra bírhatja a kivándorlásra készülöket. A legkár-rosabb működést persze azok az ügynökök

fejtik ki, akiknek működéséből a nálunk is oly nagyarányú titkos kivándorlás táplálkozik.

A fent említett egyesület egyébként igen tartalmas brosúrát adott ki, mely e kérdést tüzetesen igyekszik megvilágítani Németország szempontjából. Németországnak ugyanis azért fáj a legjobban az oly amerikai államok felé irányuló titkos kivándorlás, amely ingyen hajójegygyel csábítja a telepeseket, mert a német kivándorlási törvény megtiltja a hajóstársaságoknak, azoknak a németbirodalmi kivándorlóknak a szállítását, akiknek viteldíját (vagy a viteldíj egy részét) bevándorlásuk fokozására, államok vagy egyesek fedezik.

Németországot teljesen elárasztották az ilyenfajta kivándorlásra csábító iratokkal és minthogy az ingyenszállítás egyetlen célja a földmivelők telepítése, közelfekvő, hogy a földmunkások utáni vágy hamarosan ránk fogja terelni az érdekeltek figyelmét. A brosúra szerint a legtöbb ilyen prospektust állítólag a braziliai kormány megbízásából a Transatlantic Transport Company, azelőtt Marseilleben, most Párisban terjesztette szét. Minthogy azonban úgy látszik, hogy ezek ellen a hajók ellen tulsok volt a panasz, most az amsterdami „Holland Királyi Lloyd“ bonyolítja le ezt a forgalmat, amely ingyenszállítást és díjtalan ellátást ígér minden földmivelő családnak Amsterdamtól Braziliáig. Ezenfelül erdőségéből és legelőből álló ingyenföldet ígérnek a telepéseknek vasuti fővonalak

„A Tengerpart“ tárcája.

A pecq-i vampir.

— Tíz perc múlva öt . . . Talán érkezett valaki a vonattal . . . Fernand, nézze, hogy a víz jó meleg legyen . . .

A fodrászegéd unottan állt fel s a vízmelegítőhöz lépett. A délután nyugalmát olykor megzavarta egy-egy érkező utas. A pénztárnál himzésére hajolva Achillené trónolt — férje a képeslapok rejtvényeit böngészte, Fernand pedig a vörös bánsonyszékben álmodozva gondolt kis barátjára, Rosera, ki egy varróműhelyben koptatta a tűt. Az ajtó fel pattant s az újságkihordó benyújtotta a három lapot.

— Ma eleget olvashatnak a pénzükért! — kiáltotta be. Fernand egyik lapot szétbontva, fennhangon olvasta a nagy betűs szenzációt: — Az Eteoils kerületben meggyilkoltak egy asszonyt . . . A pecq-i vampir

GRAND CAFE' BORSA

FIUME, Baccich palota

Ma és minden este

VIRGILIO VIRGILI szalonzenekara hangversenyez.

modjára . . . S a másik két lap is terjengősen közölte a borzalmas részleteket. Achilléné is félre vetette himzését s mindégylekük mohó kíváncsisággal tometkezett a lapba, de abba kellett hagyniok érdekes olvasmányukat, mert az ajtó esengője ismét felberreggett. Csakugyan, utas érkezett s leugorva a kocsiról, besietett. A vendég iránti kötelességtől, mindhármán letették újságjaikat s Achille, kezében a fehér álkendővel udvariasan kérdezte: — Haját vagy szakállt nyírni?

Az idegen azonban, mintha a kérdést nem is hallotta volna, a szertehaveró lapokat nézte és hadarva szólt:

— Látom, olvasták . . . annál jobb, hamarabb megértenek . . . Pistol vagyok, a Surretté detektívje . . . ime a névjegyem . . . Pílanatot sem veszíthetünk . . .

S míg a másik három meredten a rémültől és meglepetéstől rábámult, zavartalanul folytatta: — Naneyben akadt dolgom és Chateau-Thierryben, szokásom szerint kitekintve szakaszom ablakából, a perron mozgalmás életét figyeltem, mikor egy meglehetősen vad külsejű fickó vonta magára figyelmemet, aki lopva, sunyin és sebtiben, a legutolsó pillanatban éppen a mellettem levő szakaszba ugrott be. Tekintetünk találkozott . . . Pistol mialatt beszélt, zsebéből különböző tárgyakat húzott elő, amelyeket egyik tükrös asztal fiókjába sülyesztett, aztán egyetlen rántással ledobta kabátját és

mellényét s odavetette a segédnek: — Ezt vigye fiam a hátsó szobába — s azután egyre beszélve, a tükrök elé ült s vastag krétákk és hamis szakállak segítségével, a felősmehetlenségig elváltoztatta arcát . . .

— Mondom, hogy tekintetünk találkozott . . . s ez elég volt ahhoz, hogy így okoskodjam: — Ez a fickó vagy a pecq-i vampirt, akit hét esztendő óta, mióta bünt bünre halmoz, hiába körözzük — vagy én már nem vagyok egyébre érdemes, mint hogy nyugalmába vonuljak. Am mégse kövessünk el baklövést s előbb hadd győződjünk meg esalhatatlanul a személyazonosságáról! . . . aztán nyakonsípphetjük . . . annál is könnyebben, mert két perc múlva itt lesz . . . s nem törődve a körülállók határtalan rémületével, szinte kedélyesen folytatta: — Adjanak egy vászon munkazubbonyt . . . nem, kötényt kérek . . . az akadályozna a kellő mozgásban . . .

Átváltozott külsejével csakugyan a fodrászműhely főnökének benyomását keltette

Abbazia Pension Hermitag

(Telef. 142.)

SÜDSTRAND, a Quitta-fürdő fölött.

— Legszebb fekvésű előkelő otthon! —

(Tiszteknak és orvosoknak kedvezmény.)

:: Kívánatra prospektus küldtük. ::

mentén és olyan 40—50.000 lakosu városok közelében, ahol van iskola, sőt gimnázium is. De mindez, úgy látszik, nem eléggé csábító, mert még olyan kölcsönt is ígérnek, a mely részletekben törleszthető és ezenfelül villamos áramot, olyan gazdasági gépet hájtására, amelyeket szintén a kormány enged át kölcsönképen at elepeseknek. Lehet ennek ellentállni?

Azt, hogy mindebből alig igaz valami és hogy az ilyen brösurák a telepítésnek csakis az előnyeit ismertetik, a leküzdhetetlen hátrányait pedig óvatosan elhallgatják, sajnos, többnyire csak akkor tudja meg a kivándorló, amikor már késő.

Hogy milyen veszedelmet jelent számunkra, ha a földmivelők megszerzésének ezt az akcióját Magyarországra is kiterjesztik, azt kivándorlási statisztikáinknál mi sem bizonyítja jobban. Ebből láthatuk, hogy a nyálvántartott és a titkos kivándorlás együttvéve már eddig is olyan méreteket öltött Magyarországon, hogy a kivándorlás további fokozása különösen pedig az ilyen területekre irányuló kivándorlás, nem csak munkáviszonyainknak kétségbevonhatatlanul katasztrofális romlását vonná maga után, hanem megfosztana bennünket a visszavándorlás minden reményétől és attól az egyetlen kárpótlástól is, amelyet nekünk a kivándorlás, az amerikai pénzküldemények folytán ez idő szerint jelent.

Amerikában köztudomásu, hogy a kanadai bevándorlás folytonos emelkedése, az ottani viszonyok lényeges rosszabbodását vontá természetszerűleg magá után. A kanadai bevándorlásoknak főidőszakában, áprilistól októberig az 1911—12. évi 300.841 bevándorlóval szemben 1912—13-ban már 327.193 bevándorlót mutatnak ki. Ennek folytán folyton ismétlődő panaszok érkeznek a Kanadába szakadt kivándorlóktól: nincsen pénz, nincsen munka! A korábbi esztendőket kedvező kereseti viszonyai sergestül csábítják Kanadába a kivándorlókat, akik most a munkanélküliség, különben sem kis számát gyarapítják. Az angolul nem beszélő kivándorlónak ez idő szerint teljesen lehetetlen munkát találni a Kanadában. Az ingyenföldek — mintegy 100 acre jut egy-egy bevándorlóra — 25-30 mértföldnyire fekszenek a vasutaktól és gazdaságos megművelés, már a rendkívül szigorú és hosszú tél folytán nem igen le-

hetséges. Minthogy pedig a gazdálkodáshoz elkerülhetetlenül szükséges fundus in- struktus is igen drága és az iradatlan területek megtermékenyítése nagyon hosszú időt vesz igénybe, a kezdő gazdálkodónak legolább 1500—2000 dollárral kell rendelkeznie, ha boldogulni akar.

Argentínából és Braziliából is sok a panasz, — a kereseti viszonyok teljesen elromlottak, a munkabérek rosszak és az ingyenföldek végeredményben drágábbak, mint a rendes uton otthon megvásárolt területek. Ha tehát más okunk nem is volna rá, már ezeknél fogva is minden lehető megkellene tenni a külföldre való telepítés ellen, mire nézve ott vannak a kitünő és követendő külföldi példák.

Németországban a kivándorlásnak helyes irányba való terelése érdekében a fentemlített „Evangelische Hauptverein“ mellett több egyesület létesült, hasonló célból, amelyek többé-kevésbé eredményes működést fejtenek ki. Így a „Hauptstelle für Deutsche Aussiedlung und Auswanderung“ (Leipzig) a kivándorlásnak kelet felé való irányítását tűzte ki céljául, hogy a folyton előrenyomuló szlávok ellen német előőrseket biztosítson a Németbirodalomnak. Összeállt továbbá számos kisebb egyesület egy „Gemeinsame Ausschuss für Deutsche Auswanderungs und Rückwanderungsfragen“ alapítására, mely egyesítette a kivándorlás és a visszavándorlás körül kifejtendő akciókat. Emellett a német „Landwirtschaftsgesellschaft“ röpiratokat terjeszt „Aussiedlungsmöglichkeiten für Bauern und Landarbeiter in Deutschland“ címen, stb., stb.

Ha nálunk létesíthető volna a fentiek valamelyikéhez hasonló egyesülés, kétségtelenül igen hasznos és sokirányú működést fejthetne ki. Az ilyen egyesülethez, ha működése különösen az alsóbb néposztályokban általános bizalmat keltene, bizalommal fordulnának tanácsért és utbaigazításért a kivándorolni szándékozók, akiket most a hatóságoktól való hagyományos félelmükben, gyakran nem teljesen megbízható külföldi kivándorlási ügynökségek, illetve itt működő „titkos“ érdekképviselőink látnak el „jó“ tanácssal. Az ilyen egyesület volna hivatva a kivándorlók összes érdekeinek minden vonalon való megvédésére és míg egyrészt már kivándorolt honfitársainktól a külföldi kereseti és egyéb viszonyokra

nézve gyűjthetné be a leginkább megbízható adatokat, — addig másrészt ezeknek az adatoknak a felhasználásával sok keserű csalódástól menthetne meg nem egy magyar családot. Ez az egyesület létesíthetné és fenttarthatná a kivándorlottak és az őshaza között annyira keresett kapcsolatot és e mellett a visszavándorlóknak is nyújtana megbízható felvilágosítást hazai kereseti viszonyaink folytonos javulásáról stb., stb.

Miután azonban nálunk at ársadalom gyöngye s gyöngék különböző érdekképviselői is, ha komoly akcióról van szó, mely a kormányt talán nem kedves, alig várhatjuk, hogy kellő támogatás nélkül akcióképes egyesület jöhetne létre. Pedig mi sem volna könnyebb, mint hogy a Pool-lal nagyobb összeget fizettetne a kormány — nem a pártkasszába, hanem egy ilyen egyesület céljára. A Pool az évi 8—10 millió után, amit a magyar kivándorlásra keresztesen adózna jelentékeny összeggel, a mint hogy adózik is, csak a pénzt nem a kívánt célra fordítják. Hiszen ha a kormány komolyan akarna tenni valamit, módjában volna nagyon szép jövedelemre szert tenni a magyar—amerikai vonal megteremtésénél is. A Pool hatalmával szemben ugyanis nincs módjában a magyar—amerikai vonal számára kikötött kontingenst valóban fűmába terelni s féltő, hogy az új magyar vonal át is engedi a Poolnak az ő számára kikötött kontingens egy részét, megfelelő jutalékért. Már pedig más megoldást elfogadni nem szabad, mint hogy a magyar vonalnak biztosított kivándorlási kontingenst valóban szállítsa is a magyar vonal. Ha pedig nem tudja szállítani, mert a kivándorló inkább a Pool hajóit keresi föl, csak az állam követelhet és szedhet jutalékot a Pooltól, a reá eső kontingensnél nagyobb forgalom után. Mert azt csak senki sem fogja állítani, hogy az új vonalnak abban van a magyarsága, hogy a Pool hajóin szállított kivándorló után jutalékot szed? Ellenben az állam szedhet ilyen jutalékot és olyan propaganda céljaira fordíthatja az ekként befolyó nagy összeget, mint aminőt futólagosan leírtunk. Vajon megteszi-e? S vajon megteheti-e?

Minden a kihordás vagy a szétkúldés körül felmerülő panaszt telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

mert a bandita adamesutkáján most már élesen felvörösölt a harapás okozta régi sebhely. Pístol egyre kezében tartotta az éles beretvát s Achille né azt képzelte, hogy talán elmettzi vele a bandita torkát... Köhögés alá rejtette a torkából feltörő nemült sikolyt. De nem, Pístol az éles beretvával a kölni vizes üveg dugóját metszette le s az illatszerből néhány csppet fröcsentett a mosdóvizbe, amelybe a bandita kétesen fűrösztötte most már simára beretvált arcát, közben máris az ajtóval kacétkodva.

— Ne feledd a gallérlját — figyelmeztette mosolyogva Pístol, kefével a kezében s mintegy véletlenül előlva a kijárást.

— Igaz — felelte a másik gyanúlanul. S mikor a hátsó gombot megerősítendő két kezével hátranyúlt, Pístol, aki csak ezt a mozdulatot várta, villámgyorsan előrántotta zsebéből a vashilincseket és hirtelen lebukva, összeláncolta a bandita két lábesüklőjét. A verembe esett farkas ordítása reszketettette meg a kis bolt levegőjét.

— Most pedig, kedves vampirom, had mutatkozzam be — tréfálkozott diadalmasan a detektív — alkalomadtán Figaro, egyébként Pístol, a Sureté detektívje... Mindig szolgálatjára... Fiam, adjon csak egy széklet, ennek a ritka vendégnek...
Henri Deslinières.

s hogy szerepét kellő módon végigjátszhas- sa, sebtiben végigvizsgálta a fiókok és üvegek tartalmát.

— Soká várat magára a fickó!... A helyzet olykor a legpompásabb segítő... Az én jó madaram ugyanis, miután a vonatról leugrott, egy cipőtisztítóhoz sietett, mert a cipői csakugyan rettenetes állapotban voltak... Én is oda léptem, mintna magam is cipőim tisztítására várnék s ekkor hallottam, mikor a cipőtisztító az önök címét mondta... Semmi kétség... a bandita olvasta a lapokat, amelyek a hírhedt pecci vampir ro- vására írják e legújabb gyilkosságot is s érezve a vést, mindenekelőtt áruló, érdes, acélosan fekete szakállától akar szabadulni... De a hülye fickó elfelejti, hogy egyszer Peccben, egy dühödt kutya nekiugrott és beleharapott a nyakába... s hogy e harapás nyomát egész életén át viselni fogja, meg- bélyegző ösmertető jel gyanánt... Hopp! visszázat... már itt is van!

Csakugyan, egy árnyék tünt fel az ajtó keretében és Pístol előzékenyen mosolyogva lépett az érkező elé:

— Jó napot, uram!... foglaljon helyet... Miben lehetek szolgálatára...

A belépő már le is ült a kijelölt karos- székbe s érdes hangon dünnyögte:

— A jegyzőhöz lépek be kocsisnak, de a jó ember azt követeli, hogy a szakállam

levágassam... csak beretváltóknak kocsist akar... Butaság, de...

— Szokás dolga — felelte előzékenyen, Pístol, misem könnyebb... Fiu... hamar egy vállkendőt... De az inggallérr fészélyez- ni fog a munkában...

A vendég engedelmesen lekapasolta gal- lérlját, aztán teljesen nyugodt arccal, anél- küül, hogy egyetlen szempillája rebbenne, hátradőlt s szemét lehunyva, ami egyébként e művelésnél igen természetes volt, hátradőlt székében. Pístol a vállkendőt nyaka köré ke- ritve, hiába igyekezett felfedezni az áruló sebhelyet, amelyet egyébként a beretva majd hamarosan tapasztalhat... A ritapos pa- maes kissé remegett a kezében... Achille né ismét kezébe vette himzését, de tekintete egyre a rettegett vendég arcán függött. Achille és Fernand a háttérben látszólag egy hamis bajponat készítésével bajlódtak. Pí- stol pedig nyugodtan, buzgón folytatta a sza- káll leberetválását, közben figyelve a bandi- ta egyre ismerhetőbben kibontakozó, ke- mény, érdes vonásait, amelyek élénkeu em- lékében voltak hét év előtről, mikor az el- ső hüneset után a lapok közölték a fickó ak- kor még simareu képmását.

— Fiu, a kézisepűrűt... — a munkát be- végezte: — Ugyancsak megváltoztatta... egészen más arcot nyert!

Hangja nagyon diadalmasan csengett,

Ujdonságok.

Lapunk legközelebbi száma a holnapi ünnep miatt pénteken délután a rendes időben jelenik meg.

— **Aldozó csütörtök.** A Tábor hegyén állott a sokaság, amikor Jézus Krisztust — az evangélium szerint — egy felhő betakarta s ő a hívek szemeláttára eltűnt a magasságban... Ezért az egyház Ascensio Domini = Az Ur mennybemenetele névvel jelöli a mai ünnepet. Aldozó csütörtöknek azért nevezik, mert ez a végső határnap a husvéti gyónás elvégzésére. A husvéti gyónás ideje a nagybőjt harmadik vasárnapján kezdődik. Az áldozó csütörtök a husvét vasárnapjától számított negyvenedik nap ama szentírási hagyományból kifolyólag, hogy Jézus feltámadása után még negyven napig tartózkodott a földön.

Aldozó csütörtöktől számított tizedik napon van a tüzes nyelvek eljövételének ünnepe, a pünkösöd.

— **Uj ösztöndíj a Kiviteli Akadémiának.** A kereskedelmi miniszter az Erzsébet királyné nevét viselő több 2500 és egy 5000 koronás ösztöndíj pályázati körzetét a Fiumei Kiviteli Akadémiára is kiterjesztette.

— **Az új olasz főkonzul.** A Fiumében élő olaszok tegnap este bankettet adtak a Deák-szállóban az új olasz főkonzul De Lucchi Guido lovag tiszteletére.

— **Három óras késés.** Tegnap este a budapesti gyorsvonat 7 óra 30 perc helyett 10 óra 15 perckor érkezett Fiuméba. Kérdést intéztünk a feltűnő késés miatt illetékes helyre, ahol azt a választ kaptuk, hogy a gyorsvonat gépében valami hiba esett úgy, hogy Lokve és Fuzsine között a nyílt pályán meg kellett a vonatot állítani. A kijavítás munkája két órát vett igénybe. A vonat a kijavított géppel minden különösebb zavar nélkül jött be Fiuméba.

— **Football-mérkőzés.** Kellemes szórakozásban lesz része holnap a fiumei sportkedvelő közönségnek. A susáki Viktoria sport klubnak sikerült ugyanis a budapesti III. kerületi Sport- és Vívóklubot mérkőzésre megnyerni. A vendégek már ma este 8 órakor érkeznek Fiuméba, hogy holnap délutánig, a mérkőzés idejéig, kipihenhesék az ut fáradalmait. A budapestiektől, tekintve, hogy a sportvilágban előkelő helyet foglalnak el, mindenesetre fölényes győzelmet várunk, viszont a Viktoria helyesen teszi, hogy nálánál jobb csapattal mérkőzik, mert ezáltal sokat tanul. A mérkőzés délután fél ötkor kezdődik. Ülőhely K 1.60, állóhely 80 fillér. Diákok és katonák 60 fillért fizetnek.

— **A tengerparti kisajátítások.** A hivatalos lap tegnapi száma közli a kereskedelmiügyi és az országügyi miniszterek, valamint Horvát-Szlavonországok önkormányzata körében a bannak rendeletét az 1914. XXV. törvénycikk végrehajtása és a tengerparti engedélyek tárgyában. A rendelet pontosan meghatározza, miképpen történendők a tengerparton a kisajátítások és hogyan adhatók meg a különböző tengerparti iparengedélyek. A hivatalos lap egyúttal közli a fiumei m. kir. tengerészeti hatóság hirdetményét, mely szerint azok, akik a tengerparton engedély nélkül valamely ipart üznek, erre az engedélyt a tengerészeti és járási hatóságnál kérelmezniük kell: végül Fiume-Modrus és Lika-Krbava megyék ugyane tárgyú hirdetményeit is közli.

— **Délszláv tüntetés Abbáziában.** A tisztán nagysztrák szellemű Österreichischer Flottenverein — mint tegnap számunkban jelentettük — a krajnai középiskolai ifjúság számára hajókirándulást rendezett, melynek célpontja Abbázia volt. Tegnap délután érkezett az abbáziai mólóhoz az Ungaro-Croata „Daniel Ernő” gőzöse, melyen a Flotta-egyesület jelvényével ellátott 500 krajnai ifju volt. Mikor a hajót kikötötték, a mólóról a hajóhidhoz lépett egy Wachter nevű abbáziai könyvkereskedő, akinek levél kalappal hatalmas beszédet mondott a vendégek üdvözlésére. A beszédben a szónok folyton a mi szlovén tengerünkről, a mi szlovén tengerparti városunkról, a mi szlovén népiünkről és a mi szlovén Velebit-hegységünkről beszélt.

A beszéd végeztével az ifjak olyan parázs délszláv tüntetést rendeztek, hogy a Flotta-egyesület bizonyára nem köszöni meg. Feltűzelt hangulatban nézték meg a kirándulók Abbáziát és este visszatérve hajójukra, a délszláv testvériség éltetésével bucsuztak el Abbáziától.

— **Királysértő villamosellenőr.** Fiumében a múlt év őszén — mint akkor részletesen jelentettük Benussi Antal villamosvasuti ellenőr ellenőrző szolgálatot teljesített egyik villamoson, mikor a kocsis egy feltételes megállóhelyen megállott. Az ellenőr kérdőre vonta a kocsivezetőt, hogy miért állította meg a kocsit.

— A Danubius igazgatója akar leszállni, — védekezett a kocsivezető.

— Nem bánom én akárki, — dühöngött az ellenőr, — még I. Ferenc József miatt sem szabad megállania. — Majd sűrű káromkodás közben a király személyét sértő kifejezésekkel illette.

Feljelentés következtében a királyi ügyészség királysértés miatt vádat emelt az ellenőr ellen, akit tegnap vont felelősségre a budapesti büntetőtörvényszék Füzeses Zoltán táblabíró elnöke alatt működő tanácsa. Az ügyész vádbeszéde után a törvényszék az ellenőrt bűnösnek mondta ki királysértésben s ezért 14 napi fogházra ítélte. Az ügyész súlyosbításért, a védő felmentésért felelőbbezett.

— **Öngyilkossági kísérlet.** A mentőket vasárnap délelőtt a scurignei utra hívták, amelynek 32. számú házában Kovacich Mária 17 éves leány két szublimátpsztyillát vett be. Egy szomszédbeli asszony még a mentők odaérkezése előtt hánytatószeret adott a leánynak, amelynek kedvező hatása következtében az mindjárt jobban lett. A mentők azután beszállították a kórházba, ahol gyomormosás után annyira magához tért, hogy egy nővére segítségével gyalog mehetett haza. A tett oka állítólag az lenne, hogy a leányt atyja Szuezebe akart vinni s ő nem akart megválni kedvesétől.

— **A kikötőből.** Máj. 20. Erkezett: Grazia olasz gőzös Sfaxból, 2300 tonna foszfáttal; Josephine osztrák gőzös Triesztből, 500 bál pamuttal, 2764 zsák aszbeszttel; Spiridione olasz gőzös Vegliából, üresen.

Indult: Olga magyar gőzös Konstantinápolyba, üresen. Hans Leonhardt német gőzös Liverpoolba, 120 tonna fakivonattal és 60 tonna babbal.

— **Szabadjegyek tömege.** Ma délelőtt a Máv. fiumei forgalmi főnökségének hivatalos helyiségei előtt egy szomorú csapat várakozott. Lerongyolódott, az éhségtől elesgázott, de azért csupa munkabíró emberből állott a csapat. Amerikából jöttek haza. Mennyi remény, milyen nagyszerű kilátások dagasztották ezeknek az embereknek a kebleit, mikor gőzös önteltséggel szálltak hajóra, hogy a mindent ígéro Amerika felé vitorlázzanak. Hat—nyolchavi, esetleg 1—2

évi bukdácsolás, kimondhatatlan nyomorogás és nélkülözés után végre meggyőződtek arról, hogy nyomorogni — otthon is lehet és a konzulok s a washingtoni nagykövetség útján hazaküldették magukat. Így érkezett ma Fiuméba 140 magyar, hogy innen az államvasutttól kapott szabadjegyekkel folytassák utjukat tulajdonképpeni otthonaik felé. Valamennyien nagy munkapangásról beszélnek. Newyorkban most négyszázezer munkanélküli ember van, holott máskor ilyen időben legtöbb ott a munka.

— **Meglopott asszony.** Pressich Jozefa 36 éves piaci elárusító tegnap délután elaludt a Verdi-színház előtti kertben. Amikor fölébredt, észrevette, hogy 100 koronát tartalmazó pénztárcáját elvitték. Bejelentette az esetet a rendőrségnek, amely nyomozza a tolvajt.

— **Munkássors.** Triesztből jelentik: Petrich Antal 35 éves munkás tegnap a servolai vasolvasztó telepen 10 méternyi magasságból lezuhant s oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a kórházba való szállítás után meghalt.

— **A kocsis balesete.** Bodolo Balázs 29 éves kocsis tegnap reggel kocsiján Abbáziából Fiuméba akart jönni. Cantrida közelében a kocsis nekiment egy kőoszlopnak, minek következtében felborult. Bodolo a kocsis alá került s bal lábát törte. Beszállították a kórházba.

— **Uj utonállási trükk.** Pár hét előtt hírt adtunk már egy olyan esetről, hogy néhány utonálló cigaretta-koldulás ürügye alatt megállított egy diákot az óvárosban, akit kiraboltak és véresre vertek. A rendőrség akkor nem fogta el a tetteseket, akik most ismét beszélgetnek magukról. Tegnap éjjel néhány csavargó az óváros egyik elhagyatott sikátorában megállította Grozdanich Viktor kereskedőt, akitől egy kis füstölőnivalót kértek. Grozdanich egy hölgy cigarettát adott az egyik kérőnek. Mikor a „közönséges” cigarettát meglátta, azt kérdezte, ha nincs-e valami „finomabb” cigarettája pl. Memphis vagy ilyesféle. Hiába mondta Grozdanich, hogy nincs más, nekiestek és kikeresték zsebeit s néhány hátbargás kiutalása után odébb álltak. Elvették 1 korona 40 fillért tartalmazó erszényét is. A rendőrség nyomoz.

x **Kirándulások az Austro-Croata Slavija szalongozósével:**

Csütörtökön: F i a n o n á - b a, ind. Abbáziából 2.30, Lovranából 2.50 órakor, visszaérk. 7 órakor, jegy 4 K.

Pénteken: A r b e b a, ind. Fiuméből 7.35, Abbáziából 8.20, Lovranából 8.40, ott-tartózkodás 2 óra, visszaérk. 6 óra után, jegy 8 K.

Szombaton: B r i o n i b a, ind. Fiuméből 7.30, Abbáziából 8.20, Lovranából 8.40, érk. Brioniba 1, visszaind. 4 órakor. Ebéd a hajón, utazás és szigeti belépő összesen 14 K., gyermekeknek 9 K.

— **Betörések.** Ma reggelre virradóra két betörés is történt a város legélénkebb pontjain. Jechel Leo droguista bejelentette a rendőrségen, hogy az éjjel valaki feltörte az üzletet és az üzletben lévő kézipénztárból tíz koronát elvitt. Minthogy Jechel rendes szokása ellenére tegnap nem számolta

A kultura kétségtelenül finomít.

Még az élelmiszerek és gyógyszerek is alkalmazkodnak ehhez s ma már beláthatatlan a koncentrált állapotban kapható szereknek a száma. Fay valódi sodeni ásványpasztillája 25 évvel megelőzte ebben korunkat. Egyenlő mértékben adja a 3. és a 18. számú sodeni gyógyforrás gyógyító erejét s ennek köszönheti világhírét. Vigyázzon mindig a Fay-névre! Egy doboz ára csak 1.25 K.

össze a napi bevételt, hanem olvasatlanul zárta el a pénzeszkénybe: azt következtették, hogy házi tolvaj járt az üzletben. Ez azonban nem tudta, hogy a gazda nem hagy éjszakára éjszakára a kézi pénztárban az összeget.

Hasonló feljelentést tett Cambrigi N. déligyümölcs kereskedő arról, hogy az éj folyamán betörték a Türr-utcában levő üzletébe és elvittek mintegy 150 koronát. A jelek után ítélve, gyanuja néhány alkalmazottjára irányult, akiket a rendőrség el is fogott. A kihallgatás során beismerték a tettet és elmondották, hogy 125 koronát vittek el.

Az írás-olvasási vizsgákra való jelentkezés.

A fiumei kormányzóság előterjesztésére a vallás- és közoktatásügyi miniszterium a belügyminiszteriummal egyetértőleg elhatározta, hogy az írás-olvasási vizsgákra való jelentkezés terminusát a most folyó vizsgák befejezéséig, vagyis folyó hó 30-ig meghosszabbítja. A városi tanács holnap egy erre vonatkozó hirdetményt fog közzé tenni.

A jelentkezés határidejének eme meghosszabbítását ama megerősítéssel adjuk a fiumei magyarság tudomására, hogy az utólagos jelentkezést ne mulassza el senki, aki bizonyítvánnyal nem tudja kimutatni legalább a 6 osztályos elemi iskola elvégzését és betöltött 24-ik életévét. Jelentkezni lehet naponta délelőtt 8—12-ig a városházán. (I. em. 5 ajtó.)

× **Tengeri kirándulások** a magyar-horvát tengerhajózási gőzhajó részvénytársaság hajóival holnap csütörtökön, kedvező idő esetén:

Cirkvenica és Noviba a „Szamos“ gőzessel délután 2.15., visszajövet indulás Noviból délután 5.30 órakor, Cirkvenicából (kikötő) délután 6.10 órakor. Menetár a teljes kirándulásra 1 K 50 fillér személyenként. A jegyek reggel a 8.15 és 10. órai továbbá a délután 1 órai hajók indulásánál válthatók.

Portore és Buccariba az „Abbazia“ gőzessel; indul délután 2.40 órakor érintve menetben és esetleg jövetben is Urinj, visszatér Buccariból délután 6.30 órakor és Portoréból 6.50 órakor. Menettérti jegyek ára 80 fillér.

Abbaziába az „Almádi“ és „Füred“ termes-gőzösekkel váltakozólag délelőtt 7, 8, 9, 10, 11 és déli 12, továbbá délután 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 órakor; utolsó járat Abbaziából este 8 órakor.

Estéli járat csakis kedvező idő esetén egy szalóngőzessel; indulás Abbaziából este 11 órakor; menettérti jegy 1 K 20 fillérért váltható.

Iká és Lovranába indulás Fiuméből a „Sava“ gőzessel délután 2.35 órakor érintve Voloscat 3.05, Abbaziát 3.20, Ikát 3.45 és Lovranát 4 órakor. Visszajövet Lovranából 6.15, Ikából 6.30 és Abbaziából 6.50 órakor. Menettérti jegyek Fiuméből személyenként 80 fillér. Kedvezőtlen idő esetén a hajó Lovrana helyett Ikában fog megállni.

Fiuméből Abbaziába és Lovranába a

„Lovrana“ és „Stefania“ szalon gőzösekkel. Menet Fiuméből délelőtt 8.30, 9.30 és 11.30 és délután 2.30, 4.30 és 6.30 órakor. Visszajövet Lovranából d. e. 10 órakor, 11.40 és d. u. 3.05, 5.20, 6.00 és 7.35 órakor. (A d. e. Fiuméből induló 9.30 órai járat Moschienizéig megy, menettjegyek 1.60 K.)

Külön kirándulás Arbéba a „Ljuburnia“ gőzessel. Indul Fiuméből délelőtt 8.30 órakor érintve Bescanuovát; jövet Arbéből délután 2.30 órakor. Menettérti jegyek 8 koronáért válthatók.

TOZSDE.

Budapesti Értéktőzsde.

	máj. 19 zárlat	Mai árt. 1 óra
Magyar hitelrészvény	792.—	786.—
Osztrák hitelrészvény	507.—	604.—
4%-os koronajáradék	80.25	80.40
Osztr.-magy. államvasut.	695.—	691.—
Lezálogbank	408.—	400.—
Lezámitolóbank	498.—	494.—
Hazai Bank	275.—	275.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	481.—	479.50
Rimamurányi	632.—	628.—
Salgótarjáni	690.—	687.—
Közuti Vasut.	596.—	593.—
Városi-Villamos	310.—	310.—
Adria	380.—	—
Déli Vasut.	98.—	—
Magyar Cukoripar	2300.—	—
Rizsgyár	3890.—	—

Budapesti Gabonátőzsde.

	13.96	14.—
Buza májusra	12.35	12.43
Buza októberre	9.79	9.86
Rozs októberre	8.07	8.23
Zab októberre	7.29	7.34
Tengeri májusra	7.50	7.56
Tengeri júliusra	—	—

Bécsi Értéktőzsde.

Osztrák hitelrészvény	607.25	605.—
Magyar hitelrészvény	794.—	787.—
Osztrák magyar államvasut.	693.—	690.—
Déli Vasut.	98.—	96.50
Alpesi	807.50	804.—
Skoda	741.—	738.—
Osztr. koronajár.	81.85	—

Fiumei és trieszti értékek:

	Legutóbbi körök átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsonköt.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	115.—
Litorale Bank és Takarékpénztár	240.—
L. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficiente“ tengerhajózási	250.—
Magyar-Horvát Gőzhajózási	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózási	1100.—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—
Alt. Forgalmi r. l. régi	—
Magyar Olajgyár	200.—
Austro-Americana	264.—
Navigazione Libera Triest	570.—
Osztrák Lloyd	594.—
Stabilimento Tecnico	9600.—
Ampelae Szeszpároló Rt.	400.—
I. Trieszti Rizsgyár	466.—
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	414.—
Spalatói Portland Ciment	331.—
Assicurazioni Generali	578.50
Riunione Adriatica	3650.—

Ügyes mosónő

ki házhoz is jár felvétetik
Via Munkácsy 13 l. em 14

Távirat — Telefon.

A király állapota.

BECS, máj. 20. Ő felsége állapota már annyira javult, hogy a mai nappal beszüntették a bullettinek kiadását és az orvosok csak este vizsgálják meg. A király nem sokára elutazik Miramareba, vagy Meránba.

A főrendiház ülése.

BUDAPEST, máj. 20. A főrendiház pénteken tart ülést, amelyen a Ház által elfogadott javaslatokat fogja letárgyalni.

A magyar delegáció plenáris ülése.

BUDAPEST, máj. 20. A magyar delegáció plenáris ülése tegnap délután folytatódott. Tamássy Árpád altábornagy válaszolt a hadügyminiszter nevében az interpellációkra. Hadik interpellációjára a hadügyminiszter kijelenti, hogy a katonaság és polgárság között felmerült ügyekben a katonaság csak a tisztek eljárása felett ítélkezett, Rakovszky interpellációjára pedig azt válaszolja, hogy a tisztek fizetésjavítása dolgában legközelebb konkrét javaslatokat terjesztenek a kormányok elé. Hadik és Rakovszky nem veszik tudomásul a választ, de a többség a tudomásvétel mellett határoz.

Ezután a hadügyi költségvetés tárgyalásának folytatására tértek át. Teleszky pénzügyminiszter a tiszti fizetésjavítás dolgában szólalt fel s kijelentette, hogy a legutóbbi fizetésrendezés óta nem merült fel olyan momentum, amely újabb rendezés sürgetését megokolhatná.

Rakovszky és Vázsonyi felszólalása után Tisza szólalt fel, aki kijelenti, hogy a tisztifizetések dolgában nem merült fel személyes konfliktus a hadügyminiszter és a magyar kormány között. Az erdélyi határerősítést objektív alapon kell elbírálni és ha megerősítik a határokat, abban nem szabad provokációt vagy agresszív szándékokat látni. Hadik és Tisza polemikája után a vitát este negyed nyolckor megszakították.

BUDAPEST, máj. 20. A delegáció mai ülésén Andrassy Gyula gróf, a hadügyi költségvetéshez szólva, érintette Tisza tegnapi párbaját is, élesen elítélte azt az álláspontot, hogy politikai kérdésekben négy generális lehessen a döntő faktor. Elszomorítónak és megdöbbentőnek tartja, hogy a katonák beavatkozzanak politikai ügyekbe. Kéri a hadügyminisztert, vonja vissza azt a rendelkezést, mely a katonai becsületbírósgot teszi kötelezővé a tartalékos tisztekre. Apponyi Albert és Tamássy Árpád felszólalása után Tisza azt fejtette ki, hogy most jó viszony van a katonaság és polgárság között. A katonai szűritő öilletékesnek tartja. A tiszti fizetések felemlése ez idő szerint nem sürgős. Hegedűs előadó szólalt még fel, mely után az ellenzék kivonult és a delegáció a költségvetést elfogadta.

Kossuth haldoklása.

BUDAPEST, máj. 20. Kossuth állapota a hajnali órákban aggasztóra fordult. Négy órakor sürgősen elhívták dr. Müllert, aki a szív működés gyengülését, köhögést állapított meg. Délben Kossuth állapota súlyosbodott.

VIZHATLAN

„Linoleum“-köpenyek

Haas Leopoldnál

CORSO 6 sz.

Férfiak részére 23.-- kor.-ért.
Nők „ 21.-- „ „
Gyermekek, „ 9.80 „ „

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

— **Rott Sándor megérkezése.** Hogy ki-
csoda Rott, a kis Rott, azt talán nem kell
bővebben magyarázni. Az artistavilág
egyik hatalmas oszlopa, kiváló művésze, a
kinek művészi érdemeit a legkomolyabb kö-
rökben is nagyra becsülik. Mint a Foliés
Caprice tagja világhírré tett szert, mert a
könnyű muzsába is be tudta vinni az igazi
művészetet.

Egy ízben Feld tata „muintézetében“
vendégszerepeltek a legnagyobb magyar
művészek. Köztük természetesen a kis Rott
is. Folytak a próbák és Feld tata fontosko-
dó arecal jár fel-alá, mikor lóholva megér-
kezett Rott és egyenesen a színpad felé tar-
tott. Feld tata, aki nem ismerte Rottot, ha-
ragosan elébe állt és ráírvált:

- Na no, maga itt mi akarsz?
- Játszani akarok?
- Was játszani, hol játszani?
- Itt magánál, direktor ur!
- Hát ki megvan maga?
- Rott vagyok, a kis Rott!
- Was? Kis Rott? Marsch hinaus! Mit

akarja maga itt, nálamnál? Nem tudni,
hogyan az enyém muintézetben csak n a g y mű-
vészek felléphettek? Mit akar maga, a kis
Rott? Marsch hinaus!

Csak nagynehezen lehetett megértetni
az öreggel, hogy a kis Rott nagy művész, a
ki felléphet a ligeti muintézetbe. Nos ez a
Rott Sándor érkezett meg Abbáziába és
neki rendeztek a fiumei Apolló és az abbá-
ziai Maxim orfeum tagjai olyan lelkes fo-
gadást, amit még a miniszterek is meg-
irigyelhetnének tőle. Mikor a hajó kikötött,
Valero Berta csokrot adott neki, Ujvári Ká-
roly hatalmas beszédet vágott ki, aztán kö-
rülöfögték és elkísérték Szeffert penzióban
levő lakására. Az ovációra rengeteg közön-
ség gyűlt össze, akik — mikor megtudták,
hogy a kis Rott az ünnepelt, lelkes éljen-
zéssel adtak kifejezést rokonszenvüknek.

— **Játékkaszinó Grádóban.** Grádói tu-
dósítónk jelenti: F. hó 15-én megnyitották
az új játékkaszinót.

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:
(Hótes arrivés hier:)

Ofner Leopold Ujvidék	Verginia
Gyárfás Géza Budapest	Verginia
Beke Ferenc Arad	Agram
Theis Gusztáv Brassó	Adria
Waldbaum Frigyes Brassó	Adria
Vennland Karl Riga	Vermes
Bienert Rezső báró Wien	Abbazia 286.
Tredl Eriderika Wien	Abbazia 286.
Hollanek Ludvig Lwow	Pepina
Hufnusz József Budapest	Plobst
Kuncz Károly Ujpest	Plobst
Neukasen Mary Neuchatel	Lackner
Juppe Tóni Gablonz	Lackner
Waller Marie Gablonz	Lackner
Waller Hedwig Gablonz	Lackner

Heanusch Hedwig Neudorf	Lackner
Gyurits László Kolozsvár	Széphegyi
Kozaesak Béla Zólyom	Széphegyi
Hanhart B. Frankfurt	Posthorn
Ninaus Antonia Görz	Union
Schütze Gusztáv A. Reichenberg	Grand H.
Drenkler Carl Reichenberg	Grand H.
Kovács István dr. Budapest	Grand H.
Krakauer Heinrich Wien	Grand H.
Jüngling Hans Augsburg	Grand H.
Wodicka Vince Lemberg	Melanie
Guttman Arthur Wien	Melanie
Nadel Jakab Budapest	Palermo
Goldberger Hermann Keeskemét	Palermo
Schlanger János Budapest	Palermo
Ostermann Hilda Gráz	Palermo
Trobald Ferenc Budapest	Elsa
Zeissl Mörice Boskowitz	Wienerheim
Sinkovits Károlyné Nyitra	Habsburg
Polányi Aladár dr. Nyitra	Habsburg
Fried Ernő Budapest	Lehar
Hraba Karl Prága	Cesky
Nekvasil Jaroslav Prága	Cesky
Wagner Ladislav dr. Csehország	Cesky
Soucek Bohumil Csehország	Cesky
Müllerova Anna Csehország	Cesky
Litzmanova Libusa Morvaország	Cesky
Slezackova Bozena Morvaország	Cesky
Zelenka Franjo Eszék	Abbazia 44.
Alealay Jakab Belgrád	Habsburg
Lindtner Jánosné Budapest	Habsburg
Csepreghy Mária Budapest	Royal
Csepreghy János Miskolc	Royal
Kovács Lajos Budapest	Royal
Pachner Z. Budapest	Royal
Somlyó Zsigmond Budapest	Breiner
Schönfeld Mór Szombathely	Breiner

Lackner	Palermo
Széphegyi	Palermo
Széphegyi	Palermo
Posthorn	Palermo
Union	Palermo
Grand H.	Palermo
Grand H.	Palermo
Grand H.	Palermo
Grand H.	Palermo
Grand H.	Palermo
Melanie	Palermo
Melanie	Palermo
Palermo	Palermo
Palermo	Palermo
Palermo	Palermo
Elsa	Palermo
Wienerheim	Palermo
Habsburg	Palermo
Habsburg	Palermo
Lehar	Palermo
Cesky	Palermo
Cesky	Palermo
Cesky	Palermo
Cesky	Palermo
Cesky	Palermo
Cesky	Palermo
Abbazia 44.	Palermo
Habsburg	Palermo
Habsburg	Palermo
Royal	Palermo
Royal	Palermo
Royal	Palermo
Royal	Palermo
Breiner	Palermo
Breiner	Palermo

—————
Hal-étterem, fiumei speciálitás! ———
„ALLA CITTÀ DI POLA“ vendéglő
via G. Leopardi (meghosszabbított Corso)
hol halak, rákok és mindennemű ételek
frissen kaphatók. Idegenek találkozóhelye!
—————

Vidákovits szálló és étterem ABBAZIA Reichsstrasse

Elegáns szobák penzióval vagy anél-
kül. Kitűnő magyar konyha
Magyar tulajdonos.

Dr. Mahler Sanatórium ABBAZIA

Szív-, ideg-, nőbetegek, veseba-
josok s üdülők részére.
Étrendi kurák: cukor-, gyomor-, belba-
joknál. Hízaló gyógy mód
Orvosdiagnostikai vegyi és röntgenlaboratórium.
Hidegvizgyógyintézet, szénsavas-, tengeri és
villamosfürdők. Zander-intézet.
Modern kényelem. Mérsékelt árak.

ABBAZIA

BRISTOL szálló, kávéház s
étterem.
140 modern szoba, lift, központi fűtés,
melegviz-vezeték, villany, telefon. Kitűnő
magyar konyha.
Tulajd. Rudovits V.

Eustomaticus.

Milani Alfonz dr.
Felülmúlhatatlan fogapoló szere.
Por - Paszta - Elixir.
Milani Alfonz dr.
Z SIRPOUDERE
Láthatatlan — Jól tapadó — Higienikus.
Kapható minden jobb drogheriában.
Milani A. dr. és Társa - Verona.

**Richter cipői legegánsabbak
és a legjobbak**
RICHTER FERENC cipésmester Fiume Corso 37,
Abbazia Reichstrasse 39.

Faraktár. Fűrészelt, ácsolt, hasított és gömbfák; minden minőségben és terjedelemben; asztalosok,
célokra; fenyő, luc-, jávor-, tölgy, jegenye-, hárs-, dió-, cseresznye- stb. fák; továbbá bükkfa. nyer s és gőzölt állapotban.
Ajánlom céget építészek, mérnökök, birtokosok, intézetek, és iparvállalatok figyelmébe.
Elvállalok szállításokat Fiuméba és környékére saját fuvarommal, valamint hajón és vasuton minden állomásra
Pavlović Drag., Fiume, Fakivitel, Iroda és raktár: Delta. Telefon 381. Sürgőncim: Pavlović.

KÖZGAZDASÁG.

—o—

+ **A Balkánra rendelt vasárak vasúti kedvezménye.** A m. kir. Államvasutak igazgatóság a Romániába és Fiumén át tengerentúlra szállítandó vasárakra körülbelül 40%-os mérséklést tartalmazó kedvezményes díjtételeket engedélyezett a hazai vasgyáraknak. A Szerbiába, Bulgáriába és Törökországba szállítandó ily küldeményekre azonban nem vonatkozott ez a kedvezmény. A m. kir. államvasutak igazgatósága maga is belátta, hogy ez a tarifális intézkedés helyes és elrendelte, hogy Szerbiába, Bulgáriába és Törökországba szállítandó B osztályú vasárakra 100 kg. és km.-ként 0.0 fillér egy-ségtételen, 100 kg.-ként 4 fillér kezelési illeté-ken és 5% szállítási adón alapuló kedvezményes díjtételeket, tehát ugyanazt a kedvezményt, mint a Romániába szállítandó vas-küldeményekre, f. évi május hó 5-től való érvénnyel engedélyezte.

+ **Osztrák-magyar-bosnyák kedvezményes díjszabás.** 1914. február 1-én lépett életbe az osztrák-magyar-bosnyák köteléki forgalomban az új tarifa, II. rész, 2. füzet; ez az új tarifa jelentékeny kedvezményeket tartalmaz, akkor mikor az összes vasutak díjszabásemeléseket léptettek életbe a helyiforgalomban. A „viziut versenyének leküzdése” a jelszó a kedvezményes díjtétek megállapításánál. A bosnyák-hercegovinai vasutak a tengeri uttal akarnak konkurrálni és az olcsó vizifovar következtében eddig a tengeri uton szállított árut a szárazföldi utra akarják terelni. A fiumei relációban érdekelt Máv. részéről nagy előzékenység volt, hogy a versenydíjszabáshoz a megfelelő leszállítással hozzájárult és így az árúknak az eddigi hosszabb fiumei ut helyett a rövidebb boszniai Bródon át való szállítását lehetővé tette. A számításoknál a gabonára és lisztre nézve a kombinált vasúti és hajótarifát, tehát a Fiumén keresztül megállapított legolcsóbb díjtételt vették alapul. Ennek azután az lett a következménye, hogy az új kedvezményes tarifával a Máv. az osztrák árut olcsóbban szállítja Boszniába, mint a magyar árut; a régi és az új díjszabás közötti különbség legnagyobb részével a Máv. károsodik. E mellett azonban — és ez a legérdekesebb — az új kedvezményes tarifa életbeléptetésével egyidejűleg a kombinált dalmáciai tarifát, tehát azt a tarifát, amelynek a kedvezményes köteléki díjszabás versenyt akar csinálni, leszállították 15—20 százalékkal. Mindebből látnivaló, hogy a kedvezmény az osztrák örlemények és gabona utját Boszniába megkönnyíti.

+ **A Kivándorlási Tanács ülése.** Tegnap számunkban hirt adtunk arról, hogy a Kivándorlási Tanácsot a Cunard kérvénye ügyében összehívták. A tegnap délután meg tartott ülésén bemutatták a Cunard Line beadványát, melyben a társaság közli, hogy a kivándorlók szállítására vonatkozó koncessziója július elsején lejár. Számítani lehet arra, hogy addig a Fiume-amerikai vonal, melyet az angol társaság s a magyar kormány létesítenek, nem alakulhat meg. A Cunard pedig koncesszió nélkül nem maradhat s ezért kéri annak ideiglenes meghosszabbítását. Erre vonatkozóan kérte ki a belügyminiszter a tanács véleményét. Mint értesülünk az ülésen végérvényesen nem határozott a tanács, hanem hosszabb diskusszió után a döntést a május 22-én, pénteken megtartandó ülésre halasztották.

+ **Haditengerészetünk és a német ipar.** A kieli hadihajógyárban az osztrák-magyar

haditengerészet megrendelésére nagyarányú építkezések folynak. A dreadnoughtok dokkolásához ott készítenek egy 40.000 tonna hordképességű uszódokkot és mert a fiumei Whitehead-féle torpedógyár a tenger alatt járó hajók gyártását beszüntette, a programmszerűen szükséges további tenger alatt járó hajók is K. ielben készülnek. Az építkezés ellenőrzéséhez kirendelték Sokol Ferenc haditengerészeti főmérnököt, továbbá Moravék Lajos és Steineka József mérnököket, akik Zeidler Ottó és Vio Gaston sorhajóhadnagyokkal együtt a napokban utaznak a német kikötővárosba.

—o—

THIERRY A. gyógyszerész Balzsama

csupán a zöld apaca védjeggyel valódi. Kitiünően bevált a légzőszervek megbetegedésénél köhögés, elnyálkásodás, rekedtség, gégekatarrhus, tüdőbántalmak, étvágytalanság, rossz emésztés, choleraszerű betegségek, influenza, gyomorgörccs stb., mint száj-búz, égési sebekre, kiütéseknél mindig sikerrel használható.

12 kis-, vagy 6 dupla vagy 1 nagy utazó üveg ára 5.60 kor.

THIERRY A. gyógyszerész

Centifolia kenőcs

biztos hatású bármily idült rákszerű sebeknél, daganatok, gyulladás, karbunkulus, idegen testek eltávolítására, fájdalmas operációkat tesz feleslegessé megakadályoz vérmegezést. 2 tégely ára K 3.60 a pénz előzetes küldése vagy utánvét mellett. Budapestén kapható: Török J. gyógyszerésztárában valamint az ország legtöbb gyógyszerésztárában.

Nagyban: Talmayer és Seits, Kochmeister Utóda, Radanovits Testv. drogeriákban Budapestén. Ahol nincs lerakát rendeljünk közvetlenül az egyedi készítőnél:

THIERRY A. Óranyal gyógyszerésztárából, Pregrada. (Rohitsch mellett).

Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény!

Mieder-különlegességek

párisi és bécsi módszer szerint, a legegyszerűbbtől a legelegánsabb kivitelig, mérték szerint, jutányos árak!

Uri-, női és gyermekfehérneműek, szalmakalapok, napernyők, fürdőruhák stb. nagy választékban.

ENRICO NEMES.

Fiume, Piazza Scarpa 4. szám.

De La Ville

SZALLODA ÉS KÁVÉHAZ

FIUME, DEÁK-KORZÓ.

30 szoba

— A magyarság találkozó helye. —

Kitűnő kávéházi italok és ételek. Bel- és külföldi lapok.

Tulajdonos:

BUDAI KÁROLY

A via Giuseppe Parini-ban a Tomasics házban,

új cipész üzletet

nyitottam, melyben csakis mérték után a legegánsabb és legkényelmesebb cipőket készítem. Fájós és hibás lábakra különös gondot fordítok!

Dobozy Dániel

angol és francia cipész, mű és orthopéd különlegességeket készítője.

Óriási választék!

Legnagyobb jutányosság!

Kiváló megbízhatóság!

Nagyban! Kicsinyben! Szabott árak!

Az

idényre

mesés nagy választékban megérkeztek:

Női szövetek — Selymek — Női- és gyermek konfekciók — Gyapotárak és diszítések — Szőnyegek és függönyök.

Legfrissebb Skót selyem. Román ujdonságok selyem. Brokát éponge Női kosztümök. Francia és hazai modellű kabátok.

Alkalmi árak:

Gyapjuszövetek, dupla magasság 120 cm. méterje K 1.95
Gyapjukrep legújabb divat, minden modern színben méterje K 2.40
Eponge színes, vonalozott, legfinomabb minőség méterje K 1.90
Bonne-Femme tüllből, aplikációval, darabja K 2.50
Brise-Bise tüllből, aplikációval párja K 1.30
Női kosztümök selyemmel bélelve, legújabb modellek á K 25.—

Tisztellette

Weiss M.

FIUME

csak Corso 11.

TRIESZT Corso 9. BÉCS.

Szabott árak

ÚJ FÜRDŐINTÉZET (meleg fürdővel).

ABBAZIA Reichstrasse

Gőz-, kádfürdők- és meleg tengeri vizű fürdők.

Szobák 3.— koronától feljebb.

Tulajdonos: I. R. SCHWEIGLE.

Nyomatott: Zustovich Elemér „Polinnia” nyomdájában.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadó vállalat (Murai Jenő.)

A tavaszi idény

összes újdonságai megérkeztek s nagy választékban kaphatók.

Modern selymek öltözetek és bluzokra, Granadine Satin, Crepe de Chine minden divatos színben, virágdiszes francia Crepe.

Modern kellékek n. m. csipkék, bordűrök, szallagok a legfinomabb fajtáig.

Modern fichü, jabot, fátyolok, harisnyák és keztyük.

Varrónők részére

nagy választék kabátbélésekben, paszományok, gombok s az összes más kellékekben jutányos áron.

Poleiner János

FIUME

Via della Torre 1. — A görög-keleti templommal szemben.

Ujonnán érkezett

Bluzok garantált állandó színekben K 1.30
Reform ruhák állandó színekben K 5.90
Modern szabású szövet aljak K 5.80

Nagy választék

Gyermekruha újdonságokban K 1.50
Fehér piké kabátok remek kidolgozás K 6.90
Legújabb divatu gyermeksapkák selyem- és csipkéből a legalacsonyabb áron.

Harisnya különlegességek

Legújabb divatu színes harisnyák 56 fillér
Újdonság bőrutánzatu keztyükben p. 70 fl.

Férfi és női fehérneműek.

nagy választékban hallatlanul olcsó áron
kizárólag

„AL BUON PREZZO“

divatáru kereskedésében

BERKOVIĆ B.

Piazza Kobler. Abbazia-mozival szemben.

Ószeres,

parthie- és zsidó üzlet,
Via Carducci 14.

vesz és elad legjobb áron mindennemű régi és új ruhát, fehérneműt, cipő- és mindenféle használati tárgyat. Lev. lap-hívásra házhoz jön.

Élelmiszer-üzlet!

Tej, vaj, turó, méz, tojás, kenyér, hüvelyesek, főzelékek, füstölt húsrak és egyéb élelmiszerek, legjobb minőségben, olcsón kaphatók és házhoz szállítanak.

BRATOŽ G. Via Petőfi 1. (Tel. 18-87).

Koller Ferenc,

cipésmester,

FIUME, Via Parini 4 (Braidia)

mértékre készít elegáns francia és amerikai női, férfi és gyermekcipőt. Orthopéd munkák és javítások. Lev. lapra házhoz jön.

Butorok

Alkalmi vétel egész hálószoba berendezések vagy egyes butordarabok készpénzen vagy könnyen teljesíthető részletfizetésre is

HERSKOVITS S. butorkereskedőnél

Via G. Parini 6. szám.

Telefon 12-03 szám.

Egy tisztességes

újságáruló rikkancsot

napi 2-3 korona biztos keresettel délutáni foglalkozásra keres

A TENGERPART

kiadóhivatala.

Újsághordó fiukat

vagy asszonyokat jó fizetéssel felvesz.

A TENGERPART

kiadóhivatala.

Javításmentes tetőfedések és falburkolások

Eternit

PALABÓL

Csak akkor valódi ha minden lapon az **Eternit** törvényileg védett szövevényes dob-boronyomásban látható.

ETERNIT-MŰVEK
HATSCHEK LAJOS
BUDAPEST
VI. ANDRÁSSY-UT 33.
GYÁR: NYERGESÚJFALU.

KÉRJEN
MINTÁT ÉS ÁRJEGYZÉKET.

Elárusító:

Braun Bernát és Tsa

Via Stefaho Türr 5. Telefon 16.75 és 528.

Vukelics és Társa

(Gilics M. utóda)

Via Lodovico Kossuth 13. FIUME Via Lodovico Kossuth 13
Dalmát és isztriai borok direkt behozatala. Elsőrendű fehér, fekete és vörös borok. Közvetlen beszerzés a termelőktől. Direkt szállítás kereskedők, vendéglősök és családok számára. Árjegyzék és minták bérmentve.

Modern Manin Szálló és Pilseni Étterem

VELENCE S. MARCO

200 szoba; egyágyas 3 lirától kétágyas 6 lirától feljebb. Kitűnő konyha,